
Culemborg, 13 september 2013.

Onderwerp: Persbericht Expertgroep i.v.m. 'PUBLEAKS'.

Het bestuur van de Stichting Expertgroep Klokkenluiders en de leden van de Expertgroep zijn de afgelopen week benaderd om een reactie te geven op het zogenoemde 'PubLeaks'-initiatief vanuit de diverse Nederlandse media.

De Expertgroep werkt al geruime tijd samen met de schrijvende pers en heeft ook uitstekende contacten met verscheidene journalisten. Zowel met journalisten van de verschillende journaalredacties als met de onderzoekers en onderzoekredacties van de actualiteitenprogramma's van de respectievelijk omroepen.

De leden van de Expertgroep baseren hun mening op het PubLeaksinitiatief op haar langjarige ervaring met meldingen- en melders van maatschappelijke misstanden en gezien vanuit maatschappelijk (algemeen) belang, als vanuit het individueel belang van de melder.

1. Het PubLeaks-platform voorziet in de mogelijkheid van anonieme meldingen. De Expertgroep is daar geen voorstander van.
Het risico op misbruik is bij anonieme melding aanzienlijk groter dan bij meldingen met naam en functie van de melder. Melding en motief van de melder zijn dan beter controleerbaar. Het initiatief voor anoniem melden trekt ook non-melders aan, zoals zogenaamde querulanten en dubieuze, twijfelachtige figuren.
2. Echte klokkenluiders die op een integere wijze en met de juiste motieven (te goeder trouw) volgens geldende regels hun professionele verantwoordelijkheid nemen, kiezen niet voor de anonieme (PubLeaks)-weg.

PubLeaks zal naar verwachting van de Expertgroep wel voorzien in een extra mogelijkheid om maatschappelijke verontwaardiging te ventileren over relevante onderwerpen, zoals bijvoorbeeld managementmisstanden in zowel de publieke- als de marktsector en de huidige bestuurlijke 'graaicultuur'.

3. Bezien vanuit het oogpunt van de (overheids)werkgever wordt met anoniem melden het reguliere proces voor het melden van misstanden omzeild. Het stimuleert en faciliteert schending van de geheimhoudingsplicht.
4. Bescherming van de identiteit van de melder is niet te garanderen; zeker informaticatechnisch niet. Bij substantiële kwesties zullen alle beschikbare middelen worden ingezet ter ontmaskering van de melder.

5. De journalistieke verplichting tot hoor- en wederhoor herbergt het risico in zich dat de identiteit van de melder daarmee kenbaar kan worden.
6. PubLeaks wekt de indruk dat met anoniem melden bescherming wordt geboden. Het initiatief genereert per definitie geen rechtsbescherming en waarborgen.
7. Helaas ontbeert het de Nederlandse Media in toenemende mate aan de keuze voor gedegen onafhankelijke onderzoekjournalistiek door ervaren gekwalificeerde journalisten. Onderzoek gericht op de inhoud en bovenal op de oorzaken van ernstige maatschappelijke misstanden en naar hen die daarvoor verantwoordelijk zijn, blijft te vaak uit.
Het is de betreuenswaardige ervaring van de Expertgroep dat sommige Media zich slechts richten op sensatie, tranentrekkende beelden, of zich beperken tot scoops.

Tenslotte het belangrijkste argument:

8. Het initiatief loopt weg van het werkelijke -chronische- probleem in de Nederlandse samenleving, namelijk dat gewetensvolle melders van ernstige maatschappelijke misstanden niet veilig kunnen melden en zich al jaren volledig onbeschermd weten.

Juist dit soort meldingen en melders behoeven ondersteuning en daadwerkelijke (rechts)bescherming.

EXPERTGROEP KLOKKENLUIDERS:

*Gerrit de Wit vz.
Paul Schaap
Henk Laarman
Paul van Buitenen
Harrie Timmerman*

*Cees Schaap int. adv./RvA.
Ton de Wijs RvA.*

Voor deze,

G.E.L.M. de Wit
bestuursvoorzitter

H. Laarman
plv. voorzitter/ secretaris

P.A. Schaap
plv. voorzitter/penningmeester